

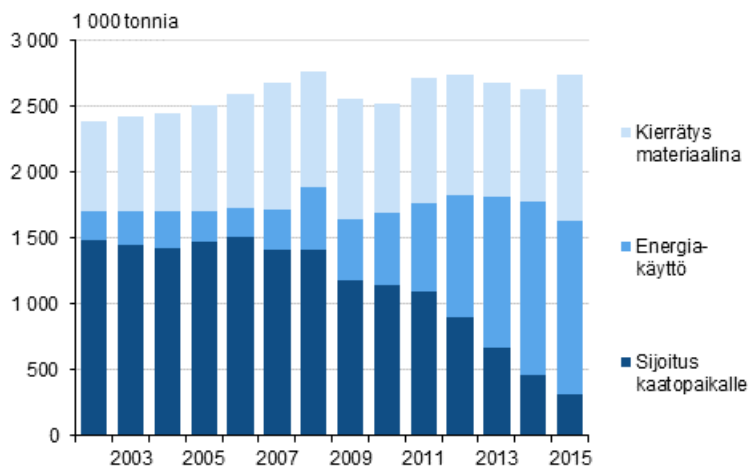
Jätetilasto 2015

Yhdyskuntajätteet

Jätteiden poltto ja kierrätys ovat korvanneet yhdyskuntajätteiden kaatopaikat

Jätteiden sijoittaminen penkkaan kaatopaikoille on käynyt harvinaiseksi. Viime vuonna enää runsas kymmenys yhdyskuntajätteestä sijoitettiin tällä tavoin. Sijalle on tullut jätteiden hyödyntäminen. Vapautuneen kaatopaikkajätteen hyödyntämisestä ovat kilpailleet energiantuotanto ja kierrätys. Jätteen energiakäyttö on viemässä voiton.

Yhdyskuntajätteiden määrä käsittelytavoittain vuosina 2002–2015

Yhdyskuntajätettä palaa yhä enemmän

Suomen 7 jätevoimalassa ja rinnakkaispolttolaitoksissa poltetaan liki puolet kaikesta yhdyskuntajätteestä. Jätteenpolton kasvu on ollut voimakasta. Viimeisen vuosikymmenen aikana polttokapasiteetti on kasvanut kuusinkertaiseksi ja kasvaa tänä vuonna vielä kahden uuden voimalan verran. Sekajätteestä on tulossa pelkkää energiajätettä ja erilliskerätyistä jätteistä kierrätysmateriaalia.

Kierrätys vahvistui

Kierrätyksellä tarkoitetaan jätemateriaalin palauttamista käyttöön. Kierrätys on tavoitelluin tapa jätteen käsittelyvaihtoehdoksi koko Euroopassa. Suomi otti viime vuonna melkoisen harppauksen kohti kärkeä erilliskerätyksen yhdyskuntajätteiden kierrätyksessä. Sähkö- ja elektroniikkaromun sekä lasi- ja metallijätteen

kierrätysmäärät kasvoivat. Vaikuttavin tekijä oli kuitenkin kaupan aloilla kertyvien kuitupakkausjätteen määrän ja kierrätyksen täsmentyminen. Kuitupakkausjätteen kierrätysaste on erittäin korkea.

Yhdyskuntajätteiden kokonaismäärä vakioitunut

Yhdyskuntajätteiden määrä Suomessa on vuosituhannen vaihteen jälkeen ollut 2,4 – 2,8 miljoonaa tonnia vuosittain. Määrissä ei ole ollut sellaista trendiä, josta voitaisiin sanoa yhdyskuntajätteiden määrän kasvavan tai laskevan. Yhdyskuntajätteistä hyödynnettiin viime vuonna liki 90 prosenttia, joten tällä alueella kiertotalous alkaa olla loppuillaan.

Sisällys

Taulukot

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet 2015, tonnia.....4

Laatuseloste: Jätetilasto.....5

Liitetaulukot

Liitetaulukko 1. Yhdyskuntajätteet 2015, tonnia

Jätelaji	Jättemäärä	Kierrätys materiaalina	Energiäkäyttö	Sijoitus kaatopaikalle
Sekajäte yhteensä	1 268 259	553	975 358	292 348
Erilliskerätyt yhteensä, josta	1 391 044	1 092 036	290 267	8 741
Paperi ja kartonkijäte	516 491	479 302	37 180	9
Biojäte	364 602	341 247	20 639	2 716
Lasijäte	84 815	76 975	7 672	168
Metallijäte	114 382	114 382	0	0
Puujäte	36 917	3 262	33 655	0
Muovijäte	41 791	4 778	36 845	168
Sähkö- ja elektroniikkaromu	63 603	63 603	0	0
Muut erilliskerätyt	168 444	8 487	154 277	5 680
Muut ja erittelemättömät	78 976	18 749	46 554	13 673
Kaikki yhteensä	2 738 280	1 111 338	1 312 180	314 762

Laatuseloste: Jätetilasto

Relevanssi

Jätetilaston laatii Tilastokeskus. Se kuuluu Suomen viralliseen tilastoon (SVT) sekä Euroopan tilastojärjestelmään (ESS). Tilasto laaditaan EU:n jätetilastoasetuksen (EU 2150/2002) ja sen korjausten ja tarkennusten mukaisesti. Suurin osa tilaston tiedoista perustuu julkisten laitosten tai toimielinten keräämiin rekisteri- ja tilastoaineistoihin. Tuottajavastuuorganisaatiot ovat myös velvoitettuja toimittamaan tietoa jatkuvasti. Yhteistyö tiedon tuottajien kanssa on vakaalla pohjalla ja tilastoinnin jatkuvuus taattu.

Jätetilastossa seurataan jätekertymien sekä jätteiden käsittelyn määriä ja näiden muutoksia. Tilasto kattaa kaikki jätteiden luokat ja jakeet kohdistettuna kansantalouden päätoimialoille ja kotitalouksiin. Tilasto on tarkoitettu yhteiskunnallisen päätöksenteon, yritysten ja muiden sidosryhmien sekä tutkimuksen tarpeisiin. Aineisto kerätään yhtenevästi koko valtakunnan alueelta, pois lukien Ahvenanmaa, jonka tiedon toimittaa Ahvenanmaan tilastoviranomainen ÅSUB. Jätteiden kertymä ja käsittely tilastoidaan erikseen. Kertymä kertoo yhden vuoden aikana valtakunnan rajojen sisällä syntyneen jätteen määrän tuhansina tonneina. Käsittelyluvut kertovat jätteen hyödyntämisestä ja hävittämisestä käsittelytavan mukaan jaoteltuna. Jätetilaston taustaluokitteluna käytetään yleistä toimialaluokitusta. Jätteet luokitellaan tilastolainsäädännön mukaisen jäte- ja ongelmajäteluettelon sekä tilastollisen jäteluokituksen mukaan. Luokitukset ovat saatavilla osoitteessa <http://www.stat.fi/meta/luokitukset/index.html>. Jätteen käsittelyä kuvaavia R ja D – koodeja käytetään direktiivin 2006/12/EY mukaisesti.

Menetelmäkuvaus

Tilastoaineistona käytetään pääosin ympäristöhallinnon VAHTI - valvonta- ja kuormitustietojärjestelmän tietoja, joita täydennetään Tilastokeskuksen kokoamalla tiedoilla. Täydentäviä tietoja saadaan muista tilastoista, valtion rekistereistä sekä mm. Työ- ja elinkeinoministeriön, Suomen ympäristökeskuksen, ELY-keskusten, tutkimuslaitosten, käsittelylaitosten ja tuottajavastuuorganisaatioiden keräämistä tiedoista. Kansalliset tarpeet pyritään huomioimaan tilaston tuotannossa. Ensisijaisesti jätetilaston kehittymistä kuitenkin ohjaa eurooppalainen tilastolainsäädäntö ja siinä asetetut vaatimukset.

Tietojen tarkkuus ja oikeellisuus

Teollisuuden toimialojen osalta jätteen kertymistä ja käsittelyistä saadaan täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI -järjestelmästä. Tietojen tarkistamiseen käytetään Tilastokeskuksen keräämiä tuotantomäärätietoja. Muiden toimialojen ja kotitalouksien osalta jätekertymien määrittämiseen käytetään toimialakohtaisia raportteja tai malleihin perustuvia laskentamenetelmiä. Joissakin tapauksissa eri tietolähteiden tietoja joudutaan yhdistämään. Yhdyskuntajäte jaetaan teollisuuden, palvelusektorin ja kotitalouksien jätteiksi laskentamallin avulla paperi- ja pahvijätettä lukuun ottamatta. Laskentamalli perustuu ensisijaisesti YTV-alueella tehtyyn jätetutkimukseen. Paperi- ja pahvijätteen määristä saadaan tietoa suoraan jätteen kerääjiltä. Jätteen käsittely on valvottua, luvanvaraista toimintaa, josta saadaan myös täsmällistä valvontatietoa suoraan VAHTI-järjestelmän kautta. Tuottajavastuuorganisaatiot keräävät ja toimittavat tietoja tuottajavastuun alaisista jätteistä.

Tietojen ajantasaisuus ja oikea-aikaisuus

Tilaston mittausjakso on yksi kalenterivuosi. Jätetilastossa julkaistavat tiedot ovat lopullisia tietoja. Niitä voidaan kuitenkin muuttaa myöhemmin, esimerkiksi käsitteistön muuttuessa tai tietojen tarkentuessa. Muutoksista ilmoitetaan jätetilaston sivulla Tilastokeskuksen www-palvelussa. Jätetilaston julkistamistiedot löytyvät Tilastokeskuksen julkistamiskalenterista verkko-osoitteesta <http://tilastokeskus.fi/ajk/julkistamiskalenteri/index.html>

Tietojen saatavuus ja selkeys

Jätetilaston tiedot ovat saatavilla Tilastokeskuksen www-palvelussa osoitteessa <http://www.stat.fi/til/jate/index.html>. Tilastotiedot raportoidaan kahden vuoden välein EU:n tilastovirastolle Eurostat:iin, jonka kautta tiedot päätyvät kansainvälisiin tilastotietokantoihin ja julkaisuihin.

Tilastojen vertailukelpoisuus

Jätteiden kertymät ja käsittelyt ovat saatavilla keskenään vertailukelpoisina taulukoina vuodesta 2004 lähtien. Yhdyskuntajätteeksi katsottavien tukku- ja vähittäiskaupan jätteiden osalta tilastointi on tarkentunut vuoden 2015 tiedoista lähtien, mikä lisää yhdyskuntajätteiksi luokiteltujen jätteiden kokonaismäärää sekä vaikuttaa eri käsittelymuotojen välisiin suhteisiin. Jätetilastoinnin käsitteistö löytyy täsmällisesti määriteltynä jätetilastoasetuksen implementoinnin käsikirjasta (Manual on waste statistics), joka on saatavilla web-sivulla osoitteessa

<http://ec.europa.eu/eurostat/documents/3859598/592604/KS-RA-13-015.EN.PDF/055ad62c-347b-4315-9faa-0a1ebcb1313e>

Yhtenäisyys

Tilastoinnissa käytetyt kansalliset luokitukset ovat yhteensopivia eurooppalaisten luokitusten kanssa joko suoraan tai luokitusavaimen avulla. Luokitusten muutokset ja poikkeamat tilastointi- ja raportointikäytännöissä voivat aiheuttaa vaihtelua eri vuosien välillä tai vaikeuttaa tilastojen kansainvälistä vertailua.

Lisätietoja

Juha Espo 029 551 3463

Simo Vahvelainen 029 551 3457

Vastaava tilastojohtaja:
Ville Vertanen

ymparisto.energia@tilastokeskus.fi

www.tilastokeskus.fi

Lähde: Jätetilasto - Yhdyskuntajätteet 2015, Tilastokeskus

Asiakaspalaute: www.tilastokeskus.fi/palaute

Tietopalvelu ja viestintä, Tilastokeskus
puh. 029 551 2220
www.tilastokeskus.fi

Julkaisutilaukset, Edita Publishing Oy
puh. 020 450 05
asiakaspalvelu.publishing@edita.fi
www.editapublishing.fi

ISSN 1796-0479
= Suomen virallinen tilasto
ISSN 1798-3339 (pdf)